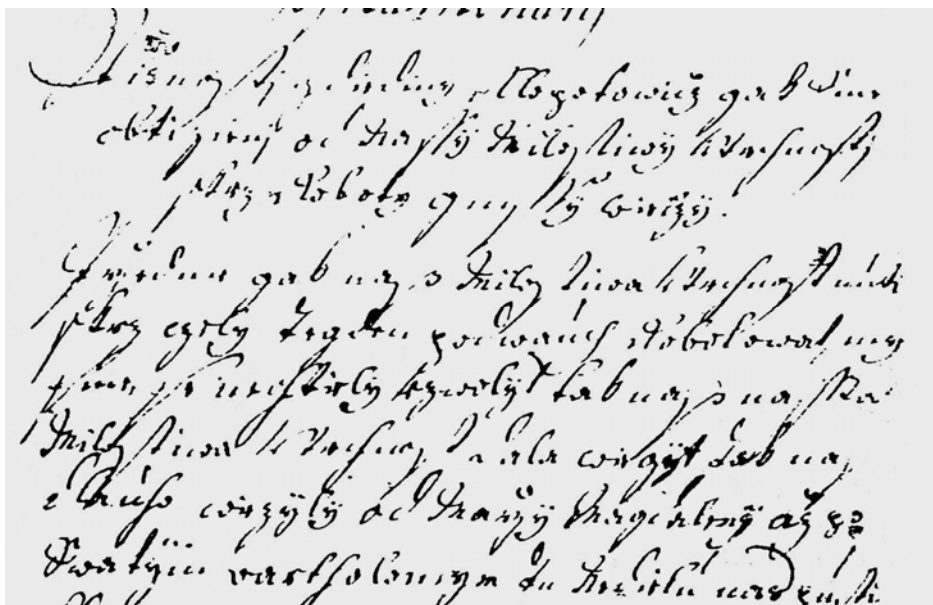

část originálu „Stížnosti na robotu“

Naše celoroční soutěž nejen pro mladé čtenáře...

Počínaje tímto číslem budeme v následujících číslech – do konce roku uveřejňovat po čtyřech otázkách vztahujících se k historii naší obce. Tři nejlepší řešitelé z řad školní mládeže obdrží po skončení soutěže knižní odměnu. O termínu a způsobu předložení odpovědí na otázky budete informováni v dalších číslech našeho Lopotníku.

- 1) Ve kterém roce je první písemná zmínka o naší obci ?
- 2) Ve které době vládli na tovačovském panství Címburkové ?
- 3) Kdo byl nejznámějším a nejslavnějším představitelem tohoto starého českého rodu ?
- 4) Ve kterém dvoře tovačovského panství vykonávali klopotovští poddaní robotu ?

Upozorňujeme občany, že na Obecním úřadě se v úředních hodinách vybírají poplatky za odvoz komunálního odpadu a poplatky za psy.

Vydává Obecní úřad v Klopotovcích. Redakční tým: Zdeněk Klobouk a Petr Indrák. Registrováno MK ČR pod Č.j. E 16862. náklad 150 výtisků. Dodáváno domácnostem v obci zdarma.

Lopotník

Nezávislý občasník o dění v naší obci
zima 2007

V roce 2006

se narodili: Vymětalová Adéla, Hrdiborská Tereza, Pořízek Jan

zemřeli: Líňová Marie, Čubová Anna, Osoha Josef

přistěhovali se: Němčáková Veronika, Koutný Martin, Pořízek Jan

odstěhovali se: Hulínová Michaela, Němečková Monika, Krejčíř Otakar, Indráková Dagmar, Steiger Jiří, Lukacs Jan, Lukacsová Petra, Lukacs Petr, Pohlodková Ivana, Bíbrová Karolína

Dne 9. 12. se sice opožděně ale přece jenom na pozvání členek ČSŽ dostavil do kulturní místnosti Obecního úřadu Mikuláš i se svým doprovodem.

Jubilea našich občanů v roce 2007:

101 let Vymětalová Františka

85 let Mézl Ondřej, Kovařík Oldřich, Čubová Marie

80 let Opršal Rostislav, Kovaříková Eliška, Jurdová Anna

70 let Kohn Jan

65 let Ježáková Marie

60 let Vystrčil Josef, Oravec Josef, Soldán Vojtěch

pokračování

2 groše 4 denáry, ty všechny platy dotknuté, ne opravní, ale dědičně tovačovské se uznávají.

Dne 1. srpna 1715 prodává **Arnošt ze Salmu**, který v době své vlády na Tovačově v letech 1697 – 1715 byl k poddaným „laskavý“ a potvrzoval jim dávná práva, tovačovské panství **Janu Jetřichovi Petřvaldskému na Peterswaldu**. Petřvaldští páni na Tovačově vládli až do roku 1763. V době jejich panování se sedlák stal doslova úplným nevolníkem, podřízeným vrchnosti ve všech směrech – osobních i majetkových, nově pak byl zatěžován ze strany vrchnosti, ale také církve a není divu, že se v této době zvláště vzrůstala roztrpčenost, obzvláště, když rychtáři a fojtové byli jmenováni z vůle vrchnosti. Dnes, když čteme stížnosti poddaných v archivech je to pro nás až k neuvěření co všechno museli poddaní vytrpět.

V roce 1724 zdědil tovačovské panství synovec dosavadního majitele **Armand Antonín Petřvaldský z Peterswaldu**, za jeho vlády na Tovačově si poddaní stále častěji stěžovali na jednání vrchnosti, na útisky a zlé zacházení. Klopotovští ho i žalovali. Stěžovali si všechny dědiny až na Chrbov a Rakodavy. V písemné stížnosti obce uváděly, „že bývají neprávem nuceny, každá ročně 6 až 8 věder panské kořalky vyšenkovatí, dále panské víno a ryby kupovatí. Když robotníci pro vrchnostenské víno buď do Brna, Mikulova nebo až do Dolních Rakous jezdívají, neb potraviny na Buchlov vozívají bývají mizerně placeni, kdežto dříve od fůry do Brna nebo do Mikulova po 1 Rýnském a 1 měřici ovsa, do Dolních Rakous od fůry po 2 Rýnských a měřici ovsa dostávali, té doby se jim jak na penězích tak i na ovsu mnoho strhuje. Nemohou-li poddaní kontribuci zapraviti, přijde pro ně exekutor, jemuž denně po 9 krejcarech musí platiti.

Také hospodářští oficii robotníky týrají a trýzní, tak že Pavel Tomášek a Smolka Matěj z toho smrt měli. Protože někteří poddaní z těch kterejch dědin mají robotu vykoupenu, přitěžuje se ostatním na robotách, které často i v noci, zvláště při čištění nebo lovení rybníků vykonávají, dále bývají nuceni židům kůže padlého dobytka prodávati a pronájem pivní jim pustiti. Pročež požadují poddaní vrchnost, aby uvedené stížnosti spravedlivě vyšetřila a milostivě „renedírovala“ (napravila).

Stížnost ovšem zamítnuta. Nová stížnost ke krajskému úřadu v Olomouci zase zamítnuta. Nové odvolání k zemskému hejtmanství. Bylo zde několik komisí, poddaným sice slíbeny některé úlevy, ale tyto vrchností nebyly dodrženy. Rozepře pak trvaly až do roku 1736, ale bez valného výsledku.

Klopotovští měli s tímto pánem na Tovačově **spor**, týkající se pastvy na okrajích rybníka **Ocasu** tj. na loučkách. Spor tento klopotovští prohráli.

pokračování příště

Zprávy z radnice

Kulturní komise OÚ uspořádala dne 8. 12. 2006 již tradiční setkání s důchodci.

Dva snímky z babského bálu

2. veřejné zasedání zastupitelstva obce, konané 15. prosince 2006

Zastupitelstvo obce projednalo:

1. kontrolu usnesení 1. zasedání zastupitelstva obce
2. rozpočtové provizorium
3. rozpočtové opatření číslo 3.
4. inventarizaci obecního majetku
5. peněžité dary občanům obce

Zastupitelstvo obce schválilo:

1. program 2. veřejného zasedání zastupitelstva obce
2. rozpočtové provizorium
3. rozpočtové opatření číslo 3.
4. inventarizaci obecního majetku
5. peněžité dary občanům

3. veřejné zasedání zastupitelstva obce, konané dne 26. ledna 2007

Zastupitelstvo obce projednalo:

1. kontrolu usnesení 2. zasedání zastupitelstva obce
2. rozpočet obce na rok 2007
3. inventarizaci obecního majetku
4. odměny členů zastupitelstva obce
5. žádost o dotaci z Programu obnovy venkova
6. pronájem a provozování pohostinství
7. příspěvek - Spolek pro obnovu venkova

Zastupitelstvo obce schválilo:

1. program 3. veřejného zasedání zastupitelstva obce
2. inventarizaci a návrh na vyřazení obecního majetku
3. ponechání odměn členů zastupitelstva v dosavadní výši
4. žádost o dotaci z Programu obnovy venkova
5. vyhlášení konkurzu na nového nájemce pohostinství
6. příspěvek pro Spolek pro obnovu venkova ve výši 2 000,- Kč

Komentář k přiložené mapě

Mapa je ze III. vojenského mapování z let 1876-78 (Morava a Slezsko) a v předkládané podobě ji vytvořila **Laboratoř geoinformatiky Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem**. Můžeme rozeznat několik podrobností, které si zaslouží naši pozornost. Na mapě je dobře vidět, že cesta tehdy ještě nevedla přes náves, jezdilo se humny okolo stodol. Je zde také vyznačena ulička mezi domy číslo 16 a 17 a také dva domky za hospodou. Obec měla v tomto roce 55 domovních čísel. Nestála ještě škola ani Radnice.

Dům číslo 50 postavil v roce 1872 Martin Klobouk, číslo 51 postavil v roce 1872 František Navrátil, číslo 52 postavil v roce 1873 ? Kovářík, číslo 53 postavil v roce 1873 Jakub Zdražil, číslo 54 postavil v roce 1875 Martin Koutný, číslo 55 postavil v roce 1875 František Žáček

V Hliníku stála kovárna kováře Jana Zavaláče. Pokud se týká panského dvora stála už budova Sýpky, panské stodoly a část hospodářských budov mimo dnešních čísel 76, 35 a 36.

Cesta vedoucí k silnici Olomouc – Tovačov, končila na konci našeho katastru. Do Tovačova se jezdilo cestou vedoucí k silnici Prostějov – Tovačov, nebo také tzv. „kaštanovou“ cestou vedoucí k Viklickému dvoru.

Písmenem W (wasser = voda) je označeno na mapě území zaplavované vodou, tedy mokřady. Písmenem H (Hutweide = pastvisko) jsou označena pastviska.

Pokud se týká řeky Blaty je zajímavé, že na mapě je uveden název Bach (potok) Blata zároveň s názvem „Viklica“. Mosty jsou na mapě označeny dva – jeden přes Blatu a druhý přes Splavskou řečenou Svodnice. Splavská původně sloužila jako přívod vody z Blaty do rybníků.

Na mapě je také vyznačena „Bažantnice“ (Fasanerie) a v polní trati „bahna“ je vyznačen porost vrb. Tento porost vrb byl příčinou sporu mezi obcí Klopotovice a mezi některými usedlými. V roce předcházejícím (1875) se tento porost vrb, který doposud užívali někteří starousedlíci stal rozhodnutím zemského výboru majetkem obce. Nastalý spor byl s většinou starousedlíků v důsledku pevného postoje tehdejších zastupitelů ukončen. To, ale až na jednoho totiž usedlého na čísle 3 (Čeňka Kovářika), který byl nakonec žalován a spor prohrál. Jen pro zajímavost uvádíme jména tehdejších obecních zastupitelů: Jan Mězl (č.10) - starosta, Čeněk Gálíček (č.23) - radní, Josef Dočkal (č.25) - radní, ostatní tvořili tzv. výbor: Jan Kočíř (č.21), Martin Mězl (č.4), Vilém Slesler (č.27), Jakub Pospíšil (č.9), Tomáš Šerbinek (č. ?), Šimon Klobouk (č.35).

Je zde vyznačena Kaple, tehdy už kamenný kříž (dnes stojící na hřbitově) na rozcestí silnice a cesty k Viklicím (kóta 211), socha Panny Marie na rozcestí k lesíkům (kóta 215), zvonice (či snad Boží muka ?) na konci vesnice za stodolou domu číslo 1 (kóta 213). V této době už také stály pomníky z války 1866 - majora Behra (kóta 206) v rybníkách a ústřední pomník u silnice Olomouc - Tovačov (kóta 209).

Kolem řeky Blaty a také okolo všech cest byly vysázeny ovocné stromy, na to naši starousedlíci neobyčejně dbali a stromy vysazovali také na mezích v polích.

Z Klopotovic byli na tomto hřbitově v roce 1866 pohřbeni ti, kteří zemřeli :

19.7. - František Kovařík č. 3, výměnkář, 59 let

28.7. - Tomáš Krátký, č. 16, chalupník, 56 let

4.8. - Martin Kovařík, č. 1, hofer, 61 let

6.8. - Marie Kuchařová, č. 33, dítě, 11 měsíců

8.8. - Františka Netopilová, č. 35, dítě, 10 let

9.8. - Františka Klobouková, č. 35, 42 let

10.8. - Juliána Novotná, č. 13, dítě, 1 rok

10.8. - Anna Boullová, č. 27, vdova, 80 let

15.8. - Kateřina Skopalová, č. 34, 35 let

15.8. - Rozálie Zdražilová, č. 49, vdova, 66 let

16.8. - Štěpán Fildán, č. 47, dítě, 5 let a 6 měsíců

17.8. - Vilemína Přehnalová, č. 31, dítě, 2 roky

18.8. - Terezie Kyllarová, č. 33, vdova po učiteli, 77 let

Na tomto cholеровém hřbitůvku byli také pochováni pruští vojáci, kteří u nás zemřeli na choleru, což dosvědčuje přiložená kresba pomníčku od Karla Štégera, s následujícím textem.

„Za „Vikličkou“ v místech, kam až sahala „doubří“ (lesík), stál ještě r. 1924 (a stojí) na hřbitůvku kamenný kříž tvář k západu. 8 kroků za křížem stojí pomníček 140 cm, vysoký, trochu vpravo nakloněný (stojíme-li před ním) takže pravá strana míří svisle dolů, jak jsem červenou čarou poznačil. 4 lípy stojí v rozích pomníčku, každá 2 kroky od rohu soklu, na břidlicové plotně už ani stopy po nápise ! vyčárkovaná místa značí prázdné části pomníčku... možná, že rouhavá ruka ztřeštěných „vlastenců“ po převratu (1918) to provedla, spáchala. ... Kolem hřbitůvka byl „živý plot“ dnes už jen s té strany od Vikličky, 8 kroků za pomníčkem... pochováni jsou tu pruští vojáci, kteří v Tovačově a v Anově zemřeli cholerou roku 1866. R.I.P ! / Levá strana kříže kryje se právě s levou stranou pomníčku...

Prameny:

Karel Štéger : Josef Förchtgott, rektor v Tovačově, 1929

Zdeněk Klobouk, Petr Indrák: Zapomenutý hřbitov, Tovačovský kamelot, číslo 1/2005

Státní okresní archiv - Prostějov

Řekli – napsali ...

Nansen Fridhof (1861-1930) - norský polárník

„Historie lidstva je nepřetržitým bojem světla proti tmě. Proto je nesmyslné přemýšlet o otázce, jaký užitek máme z vědění. Člověk chce znát a jestliže toto přání ztratí, přestává být člověkem.“

Nehrů Džavarharlál (1889 – 1964) – indický právník, politik a státník

„... u dnešních představitelů vlády se projevuje obecná tendence opomíjet problémy lidí, kterým vládnou.“

„Opravdový vůdce nesmí myslet na osobní prospěch či postup.

... zapomenutý hřbitov ...

Proč zapomenutý hřbitov? – inu dnes toto místo už ani zdaleka nepřipomíná, že zde bývaly uloženy na věčný odpočinek oběti tehdy takové zákeřné choroby – cholery. To lidské zapomnění a zapominání, bohužel se nevyhne ani takovýmto místům. Říká se, že kultura národa se také pozná podle jeho vztahu a úctě, kterou chová ke svým zemřelým předkům. V tomto případě naše společnost si nemůže dát zrovna kladné vysvědčení a v tomto současném světě si však nelze dělat žádné iluze, není mnohdy čas na živé natož pak na mrtvé, které si už dávno nikdo nepamatuje.

Ještě před 140 lety řádily v našem kraji takové choroby jako je cholera a úplavice. Tyto nemoci k nám bývaly tehdy zavlečeny častými pohyby vojsk, jako důsledek válečných událostí a také těmi, kteří byli odesláni jako vojenská přípraha často až do Dolních Rakous či do Uher.

Na podzim roku **1831** měla tovačovská farnost plnou hlavu starostí a v duši pak náramný smutek, nebo alespoň hrůzu a strach. Zuřila tehdy v našem kraji strašlivá cholera.

V Tovačově samém bez přifařených obcí, zemřelo od 18. října do konce listopadu 33 osob, ve Věrovanech 10 osob, v malém Arnoštvě dokonce 11, v Anníně to bylo 21, v Oplocanech 26 a v Ivani 41 osob, jen u nás v Klopotovcích tehdy nezemřel nikdo, ačkoliv i zde několik osob tímto strašlivým morem onemocnělo. V celé farnosti tehdy zemřelo touto nemocí 142 osob a jinde bylo ještě mnohem hůře.

Všichni zemřelí v tovačovské farnosti byli tehdy pohřbeni za městem, poblíže Annova u „remízky“ – lesíka to nad řekou Blatou. Sem, na tento hřbitov pak později přenesli a zde postavili kříž ze Široké ulice a natřeli jej černou barvou. Dnes zde tento kamenný kříž stojí s nápisem: „**Odpočinutí věčné dej zemřelým ó Pane**“ – **L.P. 1833**. A také se zde povaluje zbytek náhrobku, dnes postrádající jakýkoliv nápis či datum.

Karel Štéger napsal (už v roce 1929) – „Dávno už zmizela Remízka, jen hřbitůvek tu zůstal, tiché zapomenuté místo. Podnes se tu říká „kolerový hřbitov“. A dnes už jen málokdo ví o tomto hřbitůvku, kde spí svůj věčný sen oběti tehdy tak zákeřné choroby.

V roce **1849** první z tovačovské farnosti zemřel na choleru 18-ti letý Antonín Dvořák z Věrovan, syn chalupníka Blažeje Dvořáka. Vrátil se právě z „foršponu“ (pozn. z přípraha) až z Uher, vezli tam erární proviant a mladý Dvořák si odtud přivezl zárodek strašlivého moru – cholery, které pak podlehl 14. června. A ještě 24 osob z Věrovan umřela cholera. Od srpna do konce listopadu tehdy zemřelo v Tovačově 20 osob a v Klopotovcích dokonce 20 osob a z toho 5 dětí.

V roce **1855** cholera umřela v Tovačově právě tolik osob jako v roce **1851** – 20 osob, v Klopotovcích byl tehdy jen jediný případ úmrtí. V Oplocanech pak dlouho měli v paměti osudný rok **1851** kdy zde od května do června zkosila tato epidemie 24 osob, tak např. jen v čísle 33 v Oplocanech zemřelo šest osob z rodiny Žaláků a Mrázků a z čísla 39 u Arnoštů to byly 4 osoby.

Cholera také u nás řádila v roce 1866 - rozšířila se tehdy po bitvě 15. července a měla na svědomí v Tovačově 78 osob, ve Věrovanech 47 osob, v Ivani 42, v Oplocanech 25, v Arnoštvě 18, v Klopotovcích 13 osob a v Annově 7 osob.

Pomníček na hrobě pohřbených pruských vojáků – kresba Karla Štěgra z roku 1924

Pískovcový pomníček na cholarovém hřbitově z roku 1866 – památka na pohřbené pruské vojáky.
Foto Petr Indrák.

Mapa ze III. vojenského mapování z let 1876-78, kterou v této podobě vytvořila Laboratoř geoinformatiky Univerzity J.E.Purkyně v Ústí nad Labem – s vyznačením cholarového hřbitova – „Cholera Friedhof“.